

Yleiskaavan luontoselvitys

Isokyrö

täydennetty 8.6.2015

Terhi Ala-Risku

TMI POHJANMAAN
LUONTOTIETO

SISÄLTÖ

1. YHTEENVETO
2. LUONTOSELVITYKSEN TAVOITE, LÄHTÖAINEISTOT JA MAASTOTYÖN MENETELMÄT
3. YLEISKAAVA-ALUEEN LUONNONPIIRTEET JA KASVILLISUUS
4. KYRÖNJOKI ISONKYRÖN KIRKONKYLÄN KOHDALLA
5. YLEISKAAVA-ALUEEN PESIMÄLINNUSTO
6. LUONTODIREKTIIVIN LIITTEEN IV LAJIT
7. KAAVOITUKSESSA HUOMIONARVOISET LUONTOKOhteet

Suot

Maatalousalueet joilla on luonto- ja maisema-arvoja

Metsätalousalueet joilla on luonto- ja virkistyarvoja

Liito-oravan asuttamat metsiköt

Lepakoille tärkeät alueet

Viitasammakon kutupaikat

Muuttolinnuille tärkeät alueet

Uhanalaisten ja harvinaisten kasvien havaintopaikat

8. VIITTEET

LIITTEET

Liite 1. Yleiskaava-alueen pesimälinnusto

Liite 2. Liito-oravan asuttamat metsiköt

Liite 3. Lepakoille tärkeät alueet

Liite 4. Viitasammakkokartoitus

Liite 5. Huomionarvoisten kasvien havaintopaikat

1. YHTEENVETO

Isonkyrön keskustan osayleiskaavan luontoselvitys on tehty keväällä ja kesällä 2012 maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Maastotyönä kerätyn tiedon sekä aikaisempien selvitysten ja kirjallisuustietojen perusteella on kuvattu yleiskaava-alueen luonnonpiirteet, luontotyypit, kasvillisuus, pesimälinnusto sekä luontodirektiivin liitteen IV lajeista liito-oravan ja lepakoitten esiintyminen. Luontoselvitystä on täydennetty vielä keväällä 2015 viitasammakkokartoituksella. Päähuomio on uhanalaisissa tai lakisääteisesti suojeltavissa lajeissa ja luontotyypeissä. Lisäksi on kuvattu yleisesti luonnon monimuotoisuutta alueella.

Uhanalaisista luontotyypeistä yleiskaava-alueella on edustavia laidunnettuja hakamaita ja rantaniittyjä Tuuralassa ja Palonkylässä. Näillä perinnemaisemakohteilla on uhanalaisten ja huomionarvoisten kasvien esiintymiä. Muutamia uhanalaisia korpityyppejä on säilynyt luonnontilassa Lapinmäessä ja Salonmäessä. Luonto-, maisema- ja virkistysarvojensa puolesta hienoja kalliometsiä sekä niihin liittyviä lehtoja ja pieniä soita on Kuivilassa, Palonkylässä ja Lapinmäessä. Pienialaisia luonto- ja virkistysarvojensa puolesta säästämisen arvoisia lähiluontometsiä on myös Ikolassa, Talson asuntoalueella ja Napuella.

Pohjanmaalla uhanalaisista kasvilajeista yleiskaava-alueella on havaittu ketoneilikka, hentosara ja jäkki. Valtakunnallisesti uhanalaisista lintulajeista esiintyy pesivänä kivitasku ja sinisuohaukka, Pohjanmaalla uhanalaisista lajeista liro. Kaikki kolme lajia ovat yleiskaava-alueella peltolintuja. Valtakunnallisesti uhanalaisista nisäkkäistä esiintyy yleisenä liito-orava. Luontodirektiivin liitteen IV lajeista esiintyy liito-oravan lisäksi vähälukuisena pohjanlepakko, vesisiippa, viikisiippa sekä viitasammakko.

Kaavoituksessa huomionarvoiset luontokohteet on kuvattu kappaleessa 7. Laajat kallioiset metsäalueet ovat metsätalousalueita, joilla on ympäristöarvoja. Ne kannattaa säästää rakentamiselta ja pitää nykyisenkaltaisessa käytössä. Näillä alueilla on myös pohjanlepakon ja viikisiipan elinympäristöjä sekä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, jotka ovat luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja. Lähempänä keskustaa sijaitsevat pienialaiset vanhat metsät, suot ja lehdot ovat lähiluontokohteita, joiden puuston hoidossa pitäisi käyttää vain luonto- ja virkistysarvot huomioonottavia menetelmiä (Hamberg ym. 2012).

2. LUONTOSELVITYKSEN TAVOITE, LÄHTÖAINEISTOT JA MAASTOTYÖN MENETELMÄT

Yleiskaavan selostuksessa on esitettävä selvitys alueen luonnonoloista sekä kaavan vaikutukset luontoon (MRL 40 §). Kaavan luontovaikutusten arviointi tehdään luontoselvityksen perusteella. Luontoselvityksessä kartoitetaan suunnittelualueelta olennaiset luontoarvot, joihin rakentamisella voi olla vaikutusta. Tässä työssä on kartoitettu maastossa Isonkyrön keskustan osayleiskaava-alueen luonnonpiirteet, luontotyypit, kasvillisuus, pesimälinnusto sekä luontodirektiivin liitteen IV lajeista liito-oravan ja lepakoitten esiintyminen. Kartoituksen ulkopuolelle on jätetty pihapiirit, rakennetut tontit ja maatilojen tilakeskukset.

Tähän työhön on koottu myös alueelta aikaisemmin tehtyjen luontoselvitysten keskeinen sisältö. Lapinmäen alueelle on tehty yleiskaavatasoinen luontoselvitys v. 2005-2008 ja Tolkkiin asemakaavan luontoselvitys v. 2006-2010 (Keijo Seppälä ja Terhi Ala-Risku). Länsi-Suomen ympäristökeskus on laatinut Isonkyrön maatalousalueiden luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelman v. 2005 (Johanna Kullas). Lisäksi tarkastettiin mahdolliset lajihavainnot uhanalaisten lajien rekisteristä (1.6.2012 Heidi Kaipainen-Väre, Suomen ympäristökeskus).

Maastossa etsittiin erityisesti uhanalaisia lajeja tai luontotyyppejä (Rassi ym. 2010, Raunio ym. 2008), luonnonsuojelulain 29 § suojelemissa luontotyyppijä, vesilain 1:15 ja 1:17 § suojelemissa pienvesiä sekä luontodirektiivin liitteen IV lajeille sopivia elinympäristöjä. Uhanalaisiin luontotyyppihin kuuluvat esimerkiksi metsälain 10§ suojelemat arvokkaat elinympäristöt. Uhanalaiset luontotyypit eivät ole automaattisesti rauhoitettuja. Luonnonsuojelulain suojelemista luontotyypeistä voisi Isostakyröstä löytyä katajaketoja, tervaleppäkorpia tai yksittäisiä avointa maisemaa hallitsevia vanhoja puita tai puuryhmiä. Vesilain suojelemissa pienvesiä ovat luonnontilaisen kaltaiset lähteet, purot ja pienet lammet. Luontodirektiivin suojelemat lajit ovat Euroopan yhteisön tärkeinä pitämiä lajeja, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua (Sierla ym. 2004). Niiden tappaminen, pyydystäminen ja häiritseminen sekä niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty (luonnonsuojelulaki 49 §). Luontodirektiivilajeista esiintyy Isostakyrössä ainakin ilves, saukko, liito-orava, lepakot ja viitasammakko.

Yleiskaava-alueen pesimälinnustoa selvitettiin kartoituslaskentana yhteensä kuutena aamuna 22.-25.5.2012 sekä 10.-11.6.2012 klo 03-10 välillä. Tavoitteena oli saada käsitys linnustolle tärkeimmistä pelto-, metsä- ja ranta-alueista sekä uhanalaisille tai muille harvinaisille lintulajeille tärkeistä tai mahdollisista elinympäristöistä. Kartoitus suunnattiin jokirantaan, peltoaukeille, reheviin reunametsiin ja vanhoihin metsiin. Yleiskaava-alueen pesimälinnustoon luettiin kuuluvaksi lajit, joiden pesimisvarmuus on mahdollista, todennäköistä tai varmaa lintuatlaksen tapaan (Valkama ym. 2011). Vähimmäisvaatimus eli ”mahdollinen pesintä” tarkoittaa, että reviiä kuuluttava koiras on havaittu sopivassa pesimäympäristössä yhtenä aamuna. Parimäärät kirjattiin ylös vain harvinaisista lajeista. On huomattava, että kullakin paikalla käytiin vain yhtenä aamuna, mistä syystä osa pesimälinnustoon kuuluvista lajeista on todennäköisesti jäänyt huomaamatta.

Liito-oravaselvitys tehtiin 2.-5.4.2012, jolloin tutkittiin kaikki ilmakuvilta havaitut liito-oravalle sopivannäköiset metsät. Ne ovat varttuneita tai vanhoja kuusen, haavan, lepän ja koivun metsiköitä. Jos metsikkö on naaraan asuttama, on alkukesään asti järeimpien kuusten ja haapojen tyvellä näkyvissä yleensä kasoittain papanoita, joilla naaras merkkää reviiin. Liito-oravan pesä on puunkolossa tai linnunpöntössä. Jos pesä on tavallisen oravan rakentamassa risupesässä kuusenlatvassa, sitä on käytännössä mahdoton löytää. Pesäpuut lisäksi vaihtelevat samassa metsikössä vuosittain. Yksi naaras voi käyttää lähes kymmentä eri koloa tai risupesää kahdessa tai useammassa lähekkäin sijaitsevassa metsikössä. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat rajataan papanajalkien, sopivien puiden ja kolojen perusteella (ympäristöministeriö 2005).

Lepakoita kartoitettiin yhteensä kuutena yönä 5.7-1.8.2012 klo 23 alkaen. Tavoitteena oli selvittää, missä määrin yleiskaava-alueella elää lepakoita ja onko alueella niille erityisen tärkeitä hyönteispyyntialueita. Tärkeitä saalistusalueita ovat alueet, joilla saalistelee useita yksilöitä kerrallaan yhdestä tai useammasta eri lepakkolajista. Lepakoita kuunneltiin Pettersson D200 -lepakkodetektorilla. Sen avulla pystyy erottamaan yleisimmät lajit eli pohjanlepakon ja vesisiipan viiksisiipoista. Harvinaisempia lajeja tai hiljaisia lajeja (esim. korvayökkö) ei pysty tunnistamaan tällä mallilla ilman äänianalyysiä. Pelkästään yleisten lajien kartoittaminen katsottiin riittävän, koska rakentamisen vaikutukset lepakoihin yleiskaava-alueella ovat todennäköisesti kohtalaisen pieniä (Suomen lepakkotieteellinen yhdistys 2011). Lepakkokartoitus suunnattiin yleiskaava-alueen tiheästi rakennettuun, metsäiseen osaan.

Viitasammakkokartoitus tehtiin 17. ja 20.5.2015 klo 21-02 välillä. Yhteensä tarkastettiin 15 tiedossa olevaa viitasammakon kutupaikaksi sopivaa lammikkoa, saviprunnia tai vetistä umpeenkasvavaa peltoa. Viitasammakko on kutuaikana varmuudella äänessä vain sydänyöllä muutaman tunnin ajan.

3. YLEISKAAVA-ALUEEN LUONNONPIIRTEET JA KASVILLISUUS

Isonkyrön keskustan yleiskaava-alue kuuluu Kyrönjokilaakson valtakunnallisesti arvokkaaseen maisemakokonaisuuteen (ympäristöministeriö 1992). Alueen luonnonmaiseman muodostaa Kyrönjoki, sen saaret ja pienet kosket, katkeamattomana nauhakylänä jokea seuraileva asutus ja sen takana tasainen peltolakeus. Kyrönjoen saarista Palonkylänsaari on enää maatalouskäytössä, muut isommat saaret ovat metsittyneet. Pappilansaari ja Reinilänkosken saaret ovat suojelualueita.

Kyrönjoen maisema-alueen metsät ovat peltojen ympäröimiä, harvaan asuttuja saarekkeita. Reheväpohjaiset lehtomaiset reunametsät kasvavat kuusta ja hapaa. Metsäalueiden keskellä on lohkkareiden tai kallioiden takia vaikeakulkuisia mäntyvaltaisia metsiä. Laajojen peltosavikoiden keskelle raivaamatta jääneet kallioiset vuoret, kyläkalliot, kivisaarekkeet ja siirtolohkkareet näkyvät maisemassa runsaina, vaikka niitä ei ole Isossakyrössä tiheämmin kuin muuallakaan Suomessa (www.paikkatietoikkuna.fi → kallioperä- ja lohkkarehavaintoaineisto).

Maatalousalueiden luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelmassa yleiskaava-alueelta on ehdotettu hoidettavaksi yhteensä 43 kohdetta (Kullas 2005). Niistä suurin osa on kivikkoisia tai kallioisia luonnonlaitumia tai peltojen keskellä olevia kivikkoisia saarekkeita. Laidunnetut kyläkalliot ovat olennainen osa Isonkyrön maisemaa. Ne pysyvät pitkään avoimena karjanpidon päätyttyä mutta kasvavat lopulta umpeen katajasta. Kyläkallioilla kasvaa monia harvinaisia kasveja, jotka eivät menesty muualla typpilannoitteiden rehevöittämissä peltomaisemassa. Tällaisia lajeja ovat esim. ketoneilikka, mäkikaura ja jäkki (Kullas 2005).

Peltojen keskellä sijaitsevilla kivisaarekkeilla on usein näyttäviä vanhoja puita, pensaita sekä paahteisia niittytaikkuja. Näistä saarekkeista löytyy esim. ahomansikkaa, ahopukinjuurta, iso- ja keltamaksaruohoa, tädykkeitä ja suolaheiniä (Kullas 2005). Saarekkeet ovat elinympäristö myös matelijoille sekä peltolinnuista esim. kivi- ja pensastaskulle.

Yleiskaava-alueella on seisovaa vettä lähinnä vanhoissa saviprunneissa ja joissakin peltolähteissä (Kullas 2005). Ne tarjoavat elinympäristön esim. sammakoille ja sudenkorennoille. Metsistä löytyi tässä kartoituksessa yksi lähde Salonmäestä. Luonnontilaisen kaltaisia puroja alueelta ei ole löytynyt.

Yleiskaava-alueen metsäsaarekkeissa tavataan kaikkia metsätyyppejä pellonreunan tuoreista lehtometsistä

lehtomaisiin ja tuoreisiin kuusikkokankaisiin. Metsäalueiden keskiosissa on lohkkareisia tai kallioisia kuivahkoja mäntykankaita. Haapaa kasvaa runsaasti kaikkialla metsissä, erityisesti lohkkareisilla paikoilla, missä ei ole päästy perkaamaan puustoa koneellisesti. Leppä sen sijaan näyttää olevan Isonkyrön metsissä luontaisestikin harvinainen. Karjan kauan sitten loppunut metsälaidunnus näkyy vielä kaikkialla reunametsissä. Karjan kulkemien metsänreunojen puusto on hakamaille tyypillisen harvaa, kasvillisuus on heinikkoista ja rehevää (Kullas 2005).

Talson, Taipaleen, Laurilan ja Palonkylän metsänreunat ja metsäsaarekkeet ovat silmiinpistävän reheviä. Metsätyypinä on täällä lähes yksinomaan käenkaali-oravanmarjatyyppin lehtometsä. Kivikkoisten pellonreunalehtojen pensaskerrossa kasvaa runsaasti pihlajaa, katajaa, taikinamarjaa, tammea, vaahteraa sekä villiintyneitä koristepensaita kuten syreeniä ja angervoja. Muita Isonkyrön lehtojen tyypillisiä kasveja

Tajamametsän kyseenalaista hoitoa. Ennestään vaikeakulkuinen lohkarainen metsä on tehty kulkukelvottomaksi. Lapinmäki.

ovat kurjenkello, kielo, ahomatara, tesma, nuokkuhelmikkä ja lillukka.

Yleiskaava-alueella kuten koko Pohjanmaan rannikolla on melko runsaasti varttuneita ja uudistusikäisiä kuusikoita. Peltojen keskellä sijaitsevat pienialaiset kuusikot ovat usein uudistusikäisiä ylittäneitä ja luonnontilaisia. Puustossa on vanhoja kolohaapoja sekä kuusenkäävän ja pihkakäävän lahottamia järeitä kuusia. Liito-orava ja uuttukyyhky ovat tyypillisiä Isonkyrön vanhoissa kuusikoissa, joskaan jälkimmäistä lajia ei havaittu tässä kartoituksessa. Peltojen eristämät vanhat metsät ovat sen verran pienialaisia, ettei niistä löydy muuta mainittavaa vanhan metsän lajistoa.

Yleiskaava-alueen suot ovat pieniä ohutturpeisiä soistumia, jotka ovat syntyneet kallion tai savikon päälle (<http://geomaps2.gtk.fi/geo> → maaperä 1:20 000). Ojittamattomia pieniä isovarpurämeitä, tupasvillarämeitä ja saranevoja on Lapinmäessä ja Palonkylän Ylisenmetsässä. Ojittamattomia korpipainanteita on myös Salonmäessä metsähallituksen palstalla.

Hypäjänkosken hopeapaju.

4. KYRÖNJOKI ISONKYRÖN KIRKONKYLÄN KOHDALLA

Kyrönjoen töyräät ovat Isossakyrössä matalia ja luonnontilaisia. Rakentamattomilla peltorannoilla on vähän puustoa, lähinnä vain yksittäisiä harmaaleppiä, tuomia, pihlajia ja hopeapajuja (Kullas 2005). Kasvillisuus on rakentamattomilla töyräillä hoitamaton suuruuhonittu. Runsaimmat kasvit ovat pelto-ohdake, mesiangervo, pietaryrtti, nokkonen, pujo ja jättipalsami. Jokirantojen alkuperäisistä kasveista löytyy sieltä täältä keltaängelmä, koiranvehnä tai uhanalainen lehtopalsami (Koivisto 2002). Loivilla rannoilla on tulvaniittyjä ja -saaria. Tulvarantojen kasvillisuuden muodostavat järvikorte, ruokohelpi, vesisara ja punakoiso. Vesikasveista on joessa havaittu vain ulpukkaa, uistinvitaa sekä harvinaista vesitatarta (Koivisto 2002).

Jyrkillä ja rehevöityneillä rannoilla on melko vähän virkistyskäyttöä, jolloin matalakasvuisten laidunnettujen rantojen maisemallinen merkitys korostuu. Vesirajaan asti laidunnettuja rantoja on jäljellä muutamia Palonkylässä, Kuivilassa ja Tuuralassa. Pieniä ranta-alueita myös niitetään käsin. Huonoin tapa hoitaa jokimaisemaa on kaataa rantapuusto mutta jättää aluskasvillisuus hoitamatta. Näin menetellen rannassa ei lopulta kasva juuri muuta kuin hallitsemattomasti leviävää jättipalsamia. Rantapuuston liiallisten perkausten

on myös todettu vähentäneen jokeen putoavan lehtikarikkeen määrää, mikä vaikuttaa ensin pohjaeläinlajistoon ja sitä kautta koko jokiekosysteemiin (Mäenpää 2004). Pieniä rakentamattomia metsiköitä on säilynyt Hypäjängöksen rannassa ja Pappilansaareissa. Näillä paikoilla on nähtävissä melko luonnontilaista Kyrönjoen rantalehtoa. Puustossa vallitsee tuomi, kasvillisuudessa on mm. lehtotähtimöä, kieloa ja sudenmarjaa.

*Jättipalsami on jo räjähtänyt käsistä.
Myös karhunköynnös leviää nopeasti.*

Koskipaikoista yleiskaava-alueeseen kuuluu Hypäjängöski, Lammassaaren koski, Reinilängöski ja Perttilängöski. Joen pohja on koskipaikoissa pelkkää kivikkoa, josta hiekka ja sora ovat vanhoissa perkauksissa huuhtoutuneet pois (Sivil 1997). Kaikissa koskissa on vanhoja patoja, jotka ovat ohjanneet vettä myllyihin. Vaikka myllyuomilla on kulttuurihistoriallista arvoa, ne estävät vaelluskalojen kutunousun ylävirtaan matalan veden aikaan, koska suurin osa vedestä virtaa näiden kanavien kautta.

Veden laatu Kyrönjoen alajuoksulla on parantunut viime vuosikymmeninä (Teppo ym. 2006). Suurin ongelma on nykyään alunamailta tuleva happamuus ja happamien jaksojen aikana esiintyvät korkeat metallipitoisuudet. Myös veden sameus sekä kiintoaine- ja typpikuorma haittaa vesiluontoa. Virtaaman voimakas ja nopea vaihtelu lisää veden laatuongelmia. Sameus ja happamuus pahenevat tulva-aikoina. Rehevyys ja hygieniaongelmat korostuvat kesällä.

Kyrönjoen alaosan kalasto muodostuu lähinnä särjestä, lahnasta, ahvenesta ja salakasta. Koskipaikoilla elävät kivenuoliainen ja kivisimppu. Lisäksi esiintyy kiiskeä ja haukea. Kyrönjoki on Isonkyrön kohdalla nykyään melko hyvää kalanpoikasten tuotantoaluetta. Loivat luonnontilaiset rannat, tulvaniityt ja -saaret ovat kalanpoikastuotannolle tärkeitä (Teppo ym. 2006).

Kyrönjokeen laskeva Lehmäjoki luokitellaan voimakkaasti muutetuksi vesistöksi ja sen veden käyttökelpoisuus huonoksi. Lehmäjoen vesi on ajoittain erittäin hapanta (Teppo ym. 2006). Yleiskaava-alueeseen kuuluvan Lehmäjoen alajuoksun töyräät ovat vanhojen perkausten jälkeen kokonaan metsittyneet.

Hypäjängöski.

5. YLEISKAAVA-ALUEEN PESIMÄLINNUSTO (Liite 1.)

Yleiskaava-alueen pesimälinnuston huomioarvoiset ja harvinaiset lajit ovat lähinnä peltolintuja tai pihapiirien lintuja. Peltolinnuista melko yleisiä ovat töyhtöhyppä, kiuru, keltasirkku ja pensastasku. Myös kuovi on melko yleinen, joskin pesivien parien tiheys on kaukana parhaimpien alueiden tiheyksistä. Yleiskaava-alueella laskettiin kuoveja yhteensä 18 paria. Parien välinen etäisyys on keskimäärin arviolta 1,5

km kun se parhailla karjatalousvaltaisilla alueilla on vain muutamia satoja metrejä. Kuovi voi elää jopa 20 vuotiaaksi ja pari palaa vuodesta toiseen samalle reviirille. Yleiskaava-alueella kuovin reviirejä näyttäisi olevan erityisesti valtaojien varsilla sekä niillä aukeilla, missä on runsaasti kivikkoisia saarekkeitä. Harvinaisia peltolintuja yleiskaava-alueella ovat kivitasku, liro, taivaanvuohi, ruisräökkä ja sinisuohaukka. Myös tuulihaukka nähtiin useampana päivänä saalistelemassa Palonkylän aukeilla, mutta sen pesäpaikkaa ei yleiskaava-alueelta löytynyt. Myöskään peltopyytä ei tässä kartoituksessa havaittu, vaikka se ilmeisesti kuuluu pesimälinnustoon (Korpi 1999).

Vesilinnuista esiintyy Kyrönjoella vähälukuisena kalalokki, kalatiira, telkkä ja sinisorsa. Kyrönjoen rantapusikoiden vähälukuisia laulajia ovat satakieli, punavarpenen ja pensaskerttu. Pihapiirien linnut jäivät tässä kartoituksessa vähälle huomiolle, niistä harvinaisia ovat ainakin hemppo ja käenpiika. Kottaraisia ei yleiskaava-alueella ole ilmeisesti enää havaittu (Kullas 2005). Leppälintu on nykyään metsissä harvinainen mutta pihapiirien pöntöissä yleinen pesimälintu.

Metsistä huomionarvoista linnustoa löytyy varttuneista kuusikoista, erityisesti jos puustossa on kolohaapoja. Isonkyrön vanhojen kuusikoiden tyypillisiä pesimälintuja ovat sepelkyyhky, kuusitiainen, kirjosiippo, tiltalti ja käpytikka. Palokärki on selvästi harvinaisempi. Rehevistä metsänreunoista kuuluu usein mustapääkerttu ja harvemmin sirittäjä. Harvinaisen pikkulepinkäisen elinympäristöä ovat peltoaukeisiin rajautuvat hakkuuaukeat.

Yleiskaava-alueen pesimälinnustosta valtakunnallisesti uhanalaisiksi luokiteltuja lajeja ovat kivitasku ja sinisuohaukka. Liro on luokiteltu Pohjanmaalla uhanalaiseksi lajiksi. Kivitaskuja havaittiin Ikolan Mullon ja Ulvilan Järvimäen kivikkoisilla hevoslaitumilla. Kivitasku näyttää olevan täysin riippuvainen hevostiloista. Sinisuohaukan ja liron reviirit ovat Jaurinnevalla hiljattain pelloksi raivatulla turpeennostoalueella. Sinisuohaukkanaaras nähtiin useampana päivänä Jaurinnevalla saalistuslennolla. Valtakunnallisesti silmälläpidettäviä eli lähes uhanalaisuuden kriteerit täyttäviä pesimälajeja ovat lisäksi rantasipi, sirittäjä, punavarpenen ja käenpiika.

6. LUONTODIREKTIIVIN LIITTEEN IV(a) LAJIT YLEISKAAVA-ALUEELLA

Saukko

Saukko viihtyy talvisin tiheästikin rakennetuilla jokivarsilla, jos siellä on rauhallisia ja valaisemattomia sulapaikkoja. Kyrönjoen alajuoksulla saukko ei ole nykyään harvinainen näky.

Liito-orava (Liite 2.)

Liito-orava on Isossakyrössä yleinen mutta vähenevä laji. Kantaa vähentää ensisijaisesti kuusikoiden harvennus- ja päätehakkuut. Liito-orava hakeutuu yhä enemmän pihapiireihin ja taajamiin, missä on säilynyt järeämpää puustoa kuin metsätalousalueilla. Taajamametsissä se voi olla näennäisesti jopa runsas. Liito-oravat eivät vaihda jatkuvasti elinympäristöään vaan pysyttelevät vuodesta toiseen samoissa metsiköissä, jos puustoa ei hakata. Isossakyrössä pysyviä reviirejä on myös peltojen eristämässä pienissä metsäsaarekkeissa.

Yleiskaava-alueella on kaksitoista metsikköä, joissa on liito-oravan (pysyviä) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Ne ovat varttuneita tai uudistusikäisiä kuusikoita, joissa on vanhoja, tiheäoksaisia kuusia sekä varttunutta haapaa. Tolkin metsikkö on ollut liito-oravan asuttama ainakin vuodesta 2006, Lapinmäen Isonhaankallion metsä vuodesta 2005 ja Salonmäen metsähallituksen palstalla oleva metsikkö ainakin vuodesta 2003. Liito-orava on riippuvainen palokärjen ja käpytikän tekemistä koloista sekä tavallisen oravan tekemistä risupesistä. Kaikissa liito-oravan asuttamissa metsiköissä tehtiin havaintoja näistä lajeista. 8 metsikössä havaittiin liito-oravalle sopivia koloja haavoissa tai koivuissa ja yhdessä metsikössä myös nähtiin liito-orava tätä kartoitusta tehtäessä. Kaikissa metsiköissä havaittiin runsaasti liito-oravan merkkejä puita, joiden juurella papanoita on kasoittain. Esimerkiksi Lapinkankaan Isonhaankallion metsässä laskettiin (v. 2006) yhteensä 24 merkattua puuta, Palonkylän Ritasaareissa 23 ja Ventälän Pirttikannan metsässä yhteensä 18 merkattua puuta.

Lepakot (Liite 3.)

Lepakkolajeista yleiskaava-alueella esiintyy pohjanlepakko, vesisiippa sekä viiksisiippa (toinen tai molemmat lähilajeista viiksisiippa ja isoviiksisiippa). Kaikilla lajeilla on todennäköisesti lisääntymisyhdyskuntia yleiskaava-alueella. Mikään niistä ei esiinny alueella runsaana.

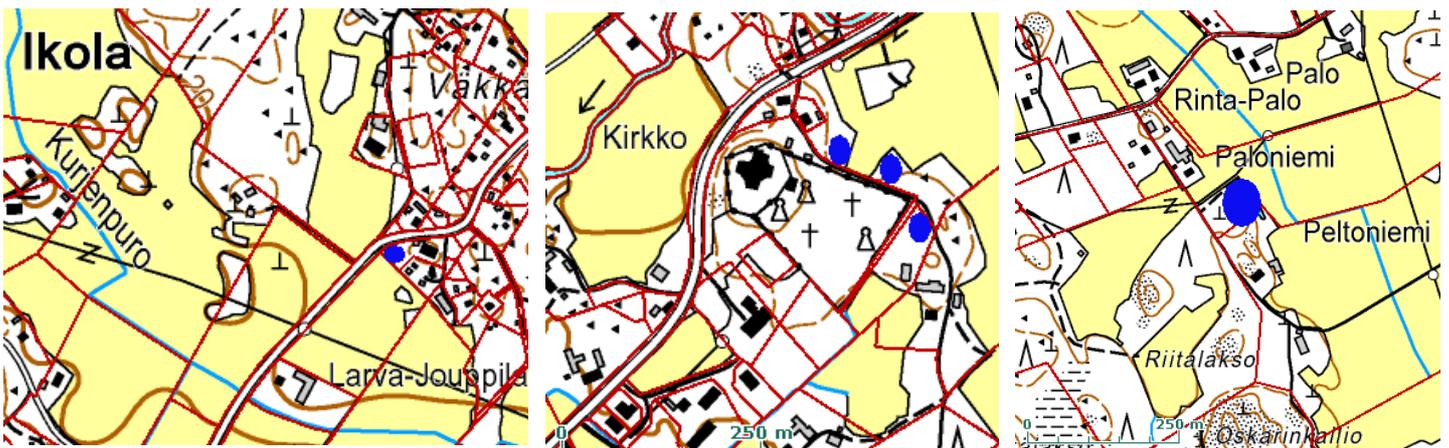
Pohjanlepakko on eteläisen Pohjanmaan kulttuurimaisemissa yleinen laji. Isonkyrön keskustassa niitä havaittiin varsin vähän. Havainnot jäivät lähinnä yksittäisiin omakotitalojen pihoissa kierteleviin yksilöihin. Kahdella suppealla alueella Taipaleen ja Talson omakotialueilla havaittiin useampia yksilöitä useampana kuin yhtenä yönä. Näillä paikoilla on todennäköisesti muutamien yksilöiden yhdyskuntia jossakin rakennuksessa. Perttilänkoski ja Reinilänkoski ovat pohjanlepakoille tärkeitä hyönteispyyntialueita. Näillä koskilla saalisteli heinä-elokuussa arviolta kymmenisen yksilöä.

Vesisiippa ei ole Etelä-Pohjanmaalla yleinen laji. Vesisiippojen elämän pullonkaula on touko- ja kesäkuun valoisat yöt, jolloin juuri missään ei ole riittävän pimeää. Tällöin ne pysyttelevät pimeissä jokikanjoneissa ja myllyuomissa saalistelemassa. Nämä alueet ovat usein hyvin suppeita (Wermundsen 2011). Isonkyrön yleiskaava-alueella vesisiippoja havaittiin vain Lehmäjoen metsäisellä alajuoksulla, Kyrönjoen Reinilänkosken myllyuomassa sekä Reinilänkosken saarten kapeassa salmessa. Vasta elokuussa ne tulevat Kyrönjoelle, tällöinkin ilmeisesti lähinnä siltojen alle. Vesisiipat elävät yhdyskuntina lähellä vettä. Lehmäjoen varressa on runsaasti vanhoja ulkorakennuksia, joissa yhdyskuntia todennäköisesti on.

Myös viiksisiipat karttavat valoa ja aukeita alueita. Niitten elinympäristöt ovat luontaisen tiheitä vesistöihin tai soihin rajautuvia metsiä. Nämä metsät ovat jo heinäkuun loppupuolen öinä pilkkopimeitä, mistä syystä viiksisiippojen määrää on vaikea arvioida. Yksittäisiä viiksisiippoja kuultiin Ikolan, Lapinmäen, Taipaleen ja Palonkylän varttuneissa metsissä ja metsäteillä. Havaintoja kertyi lähinnä luonnontilaisia soita ympäröivistä metsistä. Useampia yksilöitä kerrallaan kuultiin parilla suppealla alueella Lapinmäessä Reinin ja Isonhaankallion metsissä vuosina 2008 ja 2012.

Viitasammakko (liite 4.)

Kutevia viitasammakoita kuultiin Ikolassa Väkkärintien saviprunnissa, uuden hautausmaan ympäristön lammikoissa Pispanniellä sekä Palonkylässä Paloniemen lammessa. Kussakin paikassa kuultiin vain korkeintaan 5 äänessä olevaa yksilöä. Yleiskaava-alueella on vähän viitasammakon kutupaikoiksi sopivia kosteikkoja. Myös Tervajoella laji on harvalukuinen (Ala-Risku 2010).

7. KAAVOITUKSESSA HUOMIONARVOISET LUONTOKOHOEET

Suot

Lapinmäen tervaleppäkorpi

Pieni säästömetsikkö on jäänyt harventamatta peratun metsäalueen keskelle. Alueella on vanhaa kuusimetsää, kallionaluslehtoa ja ojitettua ruohoista turvekangasta. Ojitetulla alueella kasvaa vanhoja tervaleppiä ja yksittäisiä haapoja. Rinteessä on vanhoja raitoja, joista osa on kaatunut maahan sekä vanhoja kuusimaapuita. Vanhan kuusimetsän ilmentäjälajeista esiintyy ainakin ruostekääpä, kuusenkääpä ja punahäivekääpä. Alueen läpi kulkenut polku on jäänyt harvennusjätteen alle.

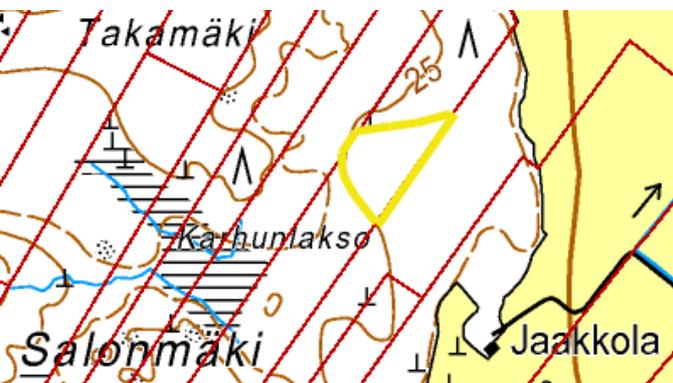
Säästetään alue luontokohteena ja vanhana metsänä.

Lapinmäen läjitysalueen korpi

Läjitysalueen länsipuolella on luonnontilaista ja melko vetistä kangaskorpea ja korpea. Ojat ovat umpeenkasvaneet. Korpipuusto muodostuu huonokasvuisista kuusista ja koivuista. Suolla kasvaa runsaasti uhanalaista hentosaraa.

Salonmäen tervaleppäkorpi

Metsähallituksen palstalla on luonnontilainen korpipainanne. Pienen lähteensilmän alapuolella on hyllyviä vehkaa kasvavia pintoja. Puustossa on tervaleppiä ja haapaa.

Maatalousalueet joilla on luonto- ja maisema-arvoja

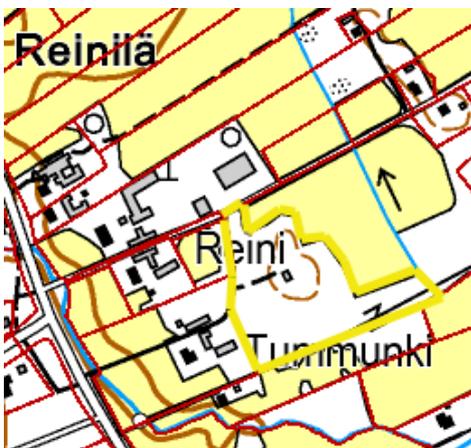
Valitut kohteet ovat maatalouden luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelmasta (Kullas 2005). Ne ovat laajoja ja edustavia kohteita, joilla on edellytykset säilyä avoimina perinnemaisemina ilman hoitotöitäkin.

Tuuralan Myllymäen lammashaka

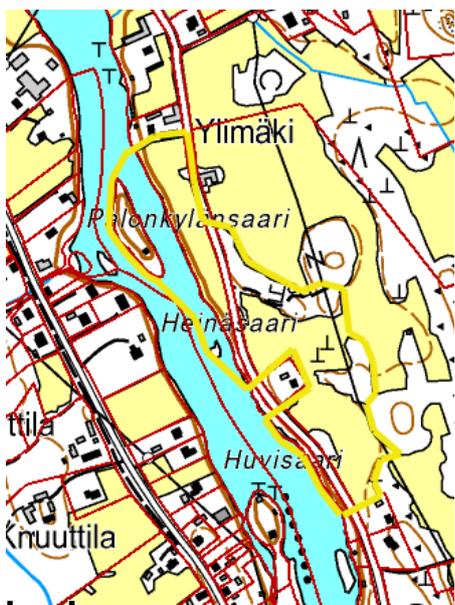
Kyläyhdistyksen käytössä olevassa haassa vierailee paljon lapsia. Laitumella on havaittu uhanalaista ketoneilikkää (Kullas 2005). Säilytetään hienona lähiluontokohteena.

Reinin haka

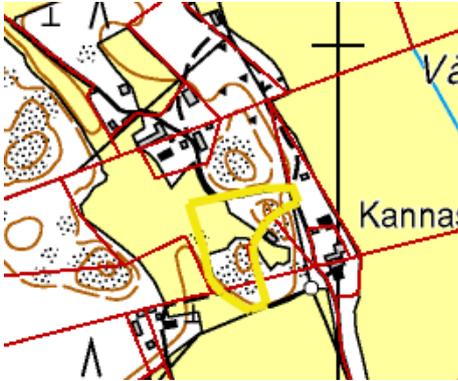
Edustava, laaja, monipuolinen, käytöstä poisjäänyt laidun. Alue on kivikkoista koivikkohakaa. Puustossa on myös vanhoja kuusia, mäntyjä ja sembramäntyjä. Pensaskerroksessa on metsäruusua, taikinamarjaa ja katajaa. Kasvillisuus on hoitamaton korkeaa heinikkoa, jonka alla sinnittelee vanhojen laitumien kasveja kuten ahomansikkaa, ahomataraa, kissan- ja kurjenkelloa. Alueella on lisäksi erikoista umpeenkasvavaa pajuhakaa sekä pieni lampi. Kohde kannattaa säästää rakentamiselta. Laiduntamalla siitä saisi hienon perinnemaiseman.

Palonkylän laitumet

Laaja käytössä oleva lammaslaidun molemmin puolin tietä keskeisellä paikalla. Vähävetisinä aikoina karjalla on pääsy Palonkylänsaaren matalaa kannasta pitkin. Tien toisella puolella on laidunnettua hakamaata ja kivikkoisia saarekkeitä sekä vanha saviprunni. Alueella on havaittu useita edustavan perinneluontotyypin ilmentäjäkasveja, mm. päivänkakkaraa, ahopukinjuurta, tuokusimaketta, rantatädykettä ja harvinaista mäkikauraa (Kullas 2005). Heinäsaarella pesii kalatiira.

Kannaston haka

Hyvin säilynyt, pienipiirteinen luonnonlaidun, jolla on kiviröykkiötä, kalliopaljastumia, metsäsaarekkeitä sekä pieni kosteikko. Edustavaa perinneluontotyyppiä ilmentävistä kasveista alueella on havaittu ahomansikka, mesimarja, kissankello, nurmitatar sekä järvikorte (Kullas 2005).

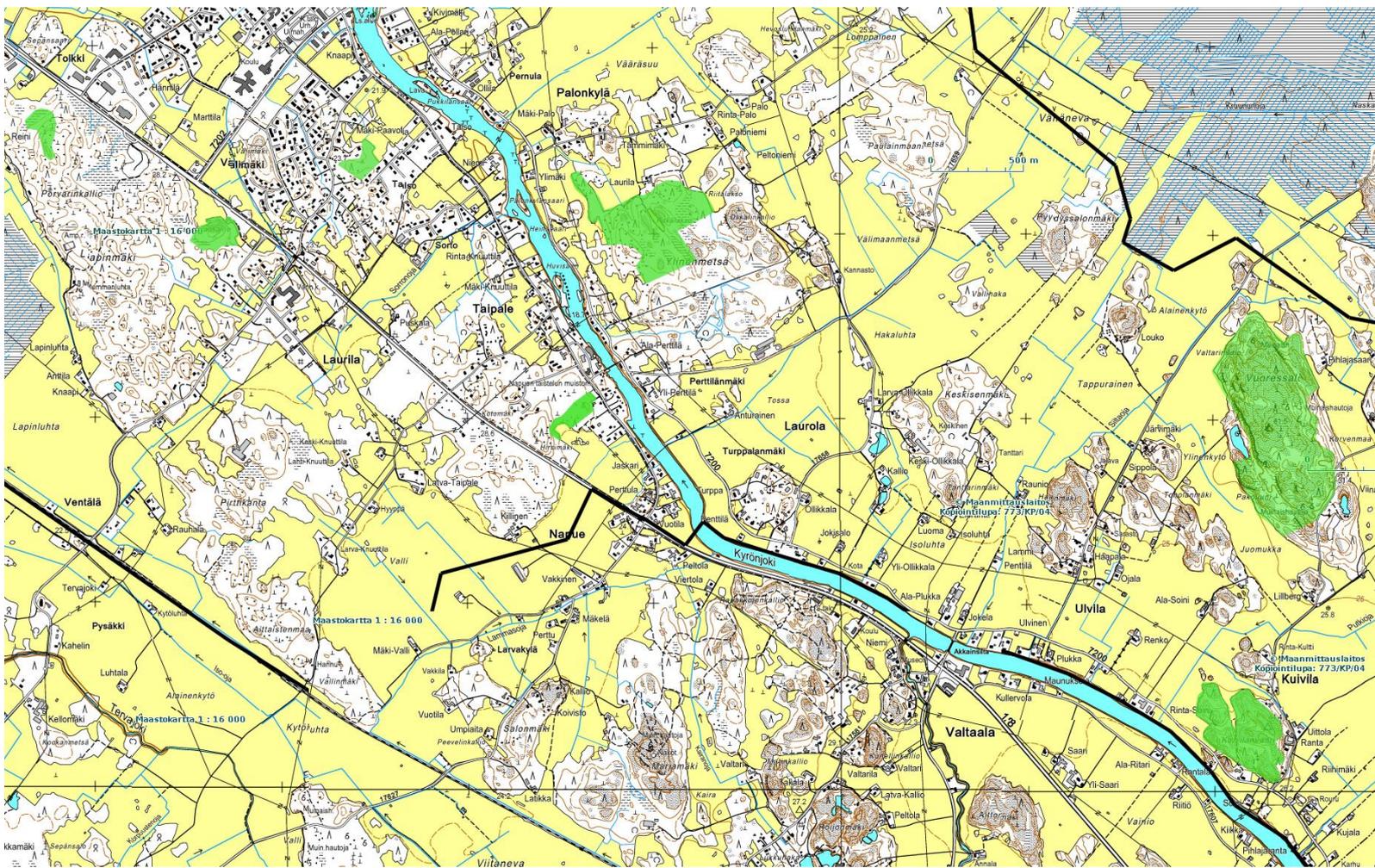

Napuen joenrantaniitty

Käytöstä poisjäänyt, rehevöitynyt rantalaidun kasvaa korkeaa heinikkoa. Vanhojen luonnonlaitumien kasveista on säilynyt ainakin lampaannata (Kullas 2005). Silmälläpidettävä punavarvunen pesii alueella ainakin kolmen parin yhdyskuntana. Kohde on Napuen vanhoja taistelupaikkoja ja vastarannalla näkyy tielle Yli-Perttilän komia päärakennus. Ranta kannattaa historiallisista ja maisemallisista syistä säilyttää rakentamattomana ja matalakasvuisena.

Metsätalousalueet joilla on luonto- ja virkistysarvoja

Lapinmäen Reinin metsä

Reinin suo on luonnontilaista metsäkortekorpea ja sarakorpea. Rinteenjuuren kostea suoalue on viiksisippojen elinympäristöä. Suolta nousee polku ylös kivikkoista rinteitä. Mäen päällä on pieni silokallio ja tulentekopaikka. Mäelle tulee polku keskustan suunnasta, mutta polku on nyttemmin jäänyt harvennusjätteen alle.

Aluetta kannattaa ylläpitää retkeilymetsänä ja välttää voimakkaita harvennus- ja päätehakkuita. Vältettävä runsaan harvennusjätteen tekemistä maahan.

Lapinmäen Isonhaankallio

Isonhaankallion metsässä risteilee polkuja ja kallion päällä on nuotiopaikka. Pellonreunan puusto peittää näkymän kalliolta keskustan suuntaan. Pellonreunassa on myös vanha saviprunni. Kallioiset rinteet ovat komeaa uudistusikäistä männikköä. Eteläreunassa on kaksi matalaa kalliojyrkännettä ja niiden juurella tuoretta lehtometsää. Kallionalusmetsän puustossa on runsaasti varttunutta haapaa. Isonhaankallion suo on ojittamatonta ruohoista kangaskorpea ja sarakorpea. Kosteaa kallionalusmetsää on liito-oravan, pohjanlepakon ja viiksisipan elinympäristöä.

Alue kannattaa säilyttää lähiluonto- ja virkistysmetsänä.

Talson metsikkö

Talson asuntoalueen keskellä on lohkareinen lehtomaisen kankaan metsikkö. Hoitamattomassa puustossa on vanhoja kuusia, koivuja, pihlajia, raitoja ja omenapuita. Myös pensaskerros on monipuolinen sisältäen katajaa, taikinamarjaa, metsäruusua, tammea, vaahteraa, lehtokuusamaa ja terttuseljaa. Huomionarvoisia kasveja ovat myös harvinainen kivikkoalvejuuri ja kaunis puistolemmikki. Kivenlohkareet ja tiheät katajakasvustot tekevät metsästä vaikeakulkuisen. Metsikkö kannattaa säilyttää rakentamattomana lähiluontokohteena. Katajaa olisi syytä raivata.

Palonkylän Ylinenmetsä

Laurilan Pitkälakson peltoa ympäröi laajahko yhtenäinen varttunut ja uudistusikäinen metsä. Puusto on koko alueella luontaisen tiheää ja puulajisuhteiltaan luonnontilaisen kaltaista. Alueen eteläosa on kallioista kuivahkon kankaan varttunutta männikköä ja ilmeeltään talousmetsää. Pohjoisosa on vanhaa kuusettunutta männikköä. Männyt ovat komeita, leveälatvuksisia ja järeäoksaisia. Suuri osa kuusista on kuusenkäävän lahottamia ja pystyynkuolevia. Puustossa on myös raitaa sekä runsaasti kapeaa mäntykeloa. Peltoon laskevissa rinteissä sekä pohjoiseen pistävässä niemessä on runsaasti vanhoja koivuja ja haapoja. Pellonreuna on liito-oravan elinympäristöä. Alueen suot ovat luonnontilaisia rämeitä. Metsässä risteilee jonkin verran polkuja.

Aluetta kannattaa ylläpitää hyvänä ulkoilumetsänä mieluummin usein tehtävillä lievillä kuin kertaluontoisilla voimakkailla harvennuksilla (Hamberg ym. 2012). Perinteisen väljennyshakkuun harva, puistomainen lopputulos sopii alueelle huonosti. Puuston uudistaminen kannattaisi tehdä mieluummin esim. yksittäisten puiden poimintahakkuilla.

Napuen vanha kuusikko

Napuen muistomerkin ympärillä on lehtomaisella kankaalla huomattavan vanhaa kuusikkoa. Kuusikko on liito-oravan, pohjanlepakon ja viikisiipan elinympäristöä. Metsän läpi ja pellon reunaa kulkee paljon käytetty polku Kotomäen asuntoalueelle. Pellon reunassa on koivua kasvavaa entistä laidunta. Pitkä, valtatielle näkyvä valoisa metsänreuna on ehdotettu maatalouden luonnon monimuotoisuuskohteeksi (Kullas 2005). Vanhojen laitumien kasveista kasvaa metsänreunassa ahomansikkaa, mesimarjaa, ahomataraa ja ahopukinjuurta.

Kuivilanvuori

Kuivilanvuoren kyläkallio on monimuotoinen ja maisemallisesti hieno alue. Kallioilla risteilee paljon käytetty polkuverkosto. Kuivilanvuorella tavataan monenlaisia kalliomuodostelmia ja edustavaa kalliokasvillisuutta. Jyrkillä eteläseinämillä kasvaa kalliokieloa, isomaksaruohoa, karvakiviyrttiä sekä laajoja kasvustoja kuhmujäkälää. Laajoilla jäkäläpeitteisillä silokallioilla kasvaa mm. ketunliekoa ja uhanalaista jäkkiä. Tihkuvetisten pohjois- ja itäseinämien juurella on vanhoja kolohaapoja. Matalissa kalliosolissa on pieniä korpisoistumia. Puustoltaan alue on enimmäkseen kitumaan harvaa kalliomännikköä. Kataja muodostaa täälläkin ylitteitä kasvustoja.

Säilytetään metsätalousalueena, jolla on luonto-, virkistys- ja maisema-arvoja.

Vuoressalo

Vuoressalon lakialueet ovat luonnontilaisen kaltaista kalliomännikköä ja enimmäkseen kitumaata. Osittain alue on metsittynyt vanhojen siemenpuuhakkuiden jälkeen ja puustoon on tullut runsaasti haapaa. Poron- ja hirvenjäkälät peittävät laajoja silokallioita. Alueella on useita matalia seinämiä ja louhikoita. Kalliohylläillä kasvaa kalliokieloa, haurasloikkaa ja karvakiviyrttiä. Lakialueiden välissä on pieniä korpia ja rämeitä. Vuoressalon eteläreunassa on kallionjyrkänteen alusmetsää, missä kasvaa varttuneita kuusia, haapoja sekä vanhoja raitoja. Kallionalusmetsä on huomioitu metsälakikohteenä ja sitä on hoidettu metsälakikohteen ominaispiirteet säilyttäen. Vuoressalon laella kulkee huonosti merkitty polku. Vuoren eteläjuureen on rakennettu maisemaan huonosti sopiva saunarakennus.

Vuoressalo on maisemallisesti merkittävä kohde ja siihen liittyy vanhoja tarinoita (Karttunen 1964). Alueen enempi rakentaminen ei ole toivottavaa. Säilytetään metsätalousalueena, jolla on luonto-, virkistys- ja maisema-arvoja.

Liito-oravan asuttamat metsiköt

Liito-oravan asuttamat metsiköt eivät sovi rakentamiseen. Rajatuilla alueilla on liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, jotka ovat luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja. Lisääntymis- ja levähdyspaikat säilytetään ja rajataan maastoon mahdollisen metsänkäyttöilmoituksen yhteydessä.

Lepakoille tärkeät alueet

Lepakoiden käyttämistä alueista ovat huomionarvoisia vesisiippojen elinympäristöt Lehmäjoella ja Kyrönjoen Reinilänkoskella. Vesisiippa ei ole Etelä-Pohjanmaalla yleinen laji. Yhdyskunta käyttää tiettyjä suppeita valaisemattomia ranta-alueita. Rajatuille alueille ei tule laittaa turhaa yövalaistusta. Alueiden osoittaminen kaavassa ei liene tarpeen.

Tiedossa olevat viiksesiippojen tärkeät elinympäristöt sisältyvät edellä rajattuihin luontokohteisiin (Lapinmäen Reinin metsä ja Lapinmäen Isonhaankallion metsä).

Viitasammakon kutupaikat

Viitasammakon kutupaikoilla ei liene erityistä vaaraa tulla hävitetyksi. Hautausmaan ympäristössä on säilytettävä riittävästi viitasammakon kutukosteikkoja mahdollisen hautausmaan laajennuksen tm. yhteydessä.

Muuttolinnuille tärkeät alueet

Kontsaansaari

Kontsaansaaren lieterannalla on merkitystä kevät- ja syysmuutonmuuton aikaisena levähdysalueena (Korpi 1999). Saarella on havaittu muuttoaikaan mm. tundrakurmitsa, suosirri, lapinsirri, punajalkaviklo, jänkäsirriäinen ja lapasorsa.

Uhanalaisten ja harvinaisten kasvien havaintopaikat (Liite 5.)

Kaikki uhanalaisten kasvien ja suurin osa muiden harvinaisten kasvien havaintopaikoista sijoittuu edellä rajatuille luontokohteille. Eteläborealisella Pohjanmaalla uhanalaisiksi luokiteltuja kasveja ovat hentosara (Lapinmäen täyttöalueen korvessa), ketoneilikka (Tuuralan Myllymäen haassa) sekä jäkki (Kuivilanvuorella). Pohjanmaalla harvinaista sinivuokkoa kasvaa Ikolan Väkkärinmäen metsässä. Lehmäjoen töyrään metsäruusukasvustot ovat antaneet nimen Ruusupuron kylälle (Karttunen 1964).

Sinivuokko ja kyläkurjenpolvi.

8. VIITTEET

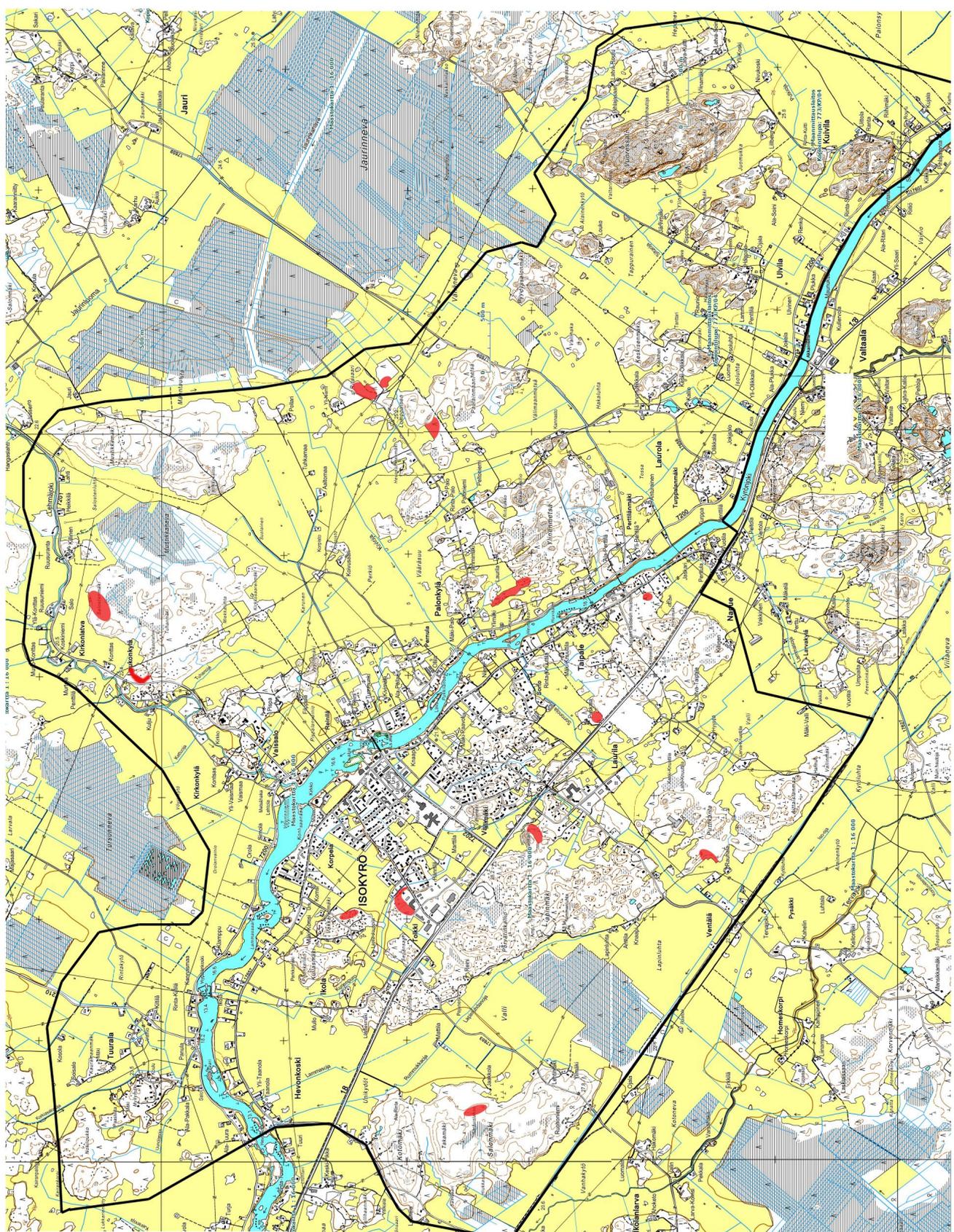
- Ala-Risku 2010: Luontodirektiivilajit Tervajoen yleiskaava-alueella. - Isonkyrön kunta.
- Hamberg ym. (toim.) 2012: Taajamametsät : suunnittelu ja hoito. - Metsäkustannus.
- Karttunen 1964: Kyrönmaan vaiheita. Isonkyrön, Vähänkyrön ja Ylistaron kotiseutukuvaus. - Ilkka Oy.
- Koivisto 2002: Kyrönjoen kasvillisuus- ja habitaattikartoitus. - Alueellinen ympäristöjulkaisu 282.
- Korpi 1999: Isonkyrön linnut. - teoksessa Suomenselän linnusto. Suomenselän Lintutieteellinen Yhdistys.
- Kullas 2005: Maatalousalueiden luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma, Isokyrö. - Länsi-Suomen ympäristökeskuksen moniste 123.
- Mäenpää 2004: Kyrönjoen pohjajeläimistö ja vesisammalten metallipitoisuudet. Vesistö rakentamisen vaikutusten arviointi. - Alueellinen ympäristöjulkaisu.
- Rassi ym. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. -Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus.
- Raunio ym. 2008: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. - Suomen ympäristö 8.
- Sierla ym. 2004: Direktiivilajien huomioonottaminen suunnittelussa. - Suomen ympäristö 742.
- Sivil 1997: Kyrönjoen vaellusreitin lisääntymisalueet ja nousuesteet. - Länsi-Suomen ympäristökeskuksen moniste 13.
- Suomen lepakotitieteellinen yhdistys 2011: Ohjeet lepakokartoituksia varten. Luonnos. - http://www.lepakko.fi/docs/SLTY_lepakkokartoitusohjeet.pdf
- Teppo ym. 2006: Kyrönjoen yläosan vesistöiden vaikutus ja Kyrönjoen tila 1975-2003. - Suomen ympäristö 18.
- Valkama ym. 2011: Suomen III Lintuatlas. - Luonnontieteellinen keskusmuseo ja ympäristöministeriö. <http://atlas3.lintuatlas.fi>.
- Wermundsen 2011: Lepakoiden talvehtimis- ja saalistuselinympäristöt – suosituksia maankäytön suunnitteluun. - Metsätieteen aikakauskirja 3.
- Ympäristöministeriö 1992: Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-alue työryhmän mietintö II. - Mietintö 66.
- Ympäristöministeriö 2005: Liito-oravan huomioon ottaminen kaavoituksessa. - YM/1/501.

LIITE 1. YLEISKAAVA-ALUEEN PESIMÄLINNUSTO.

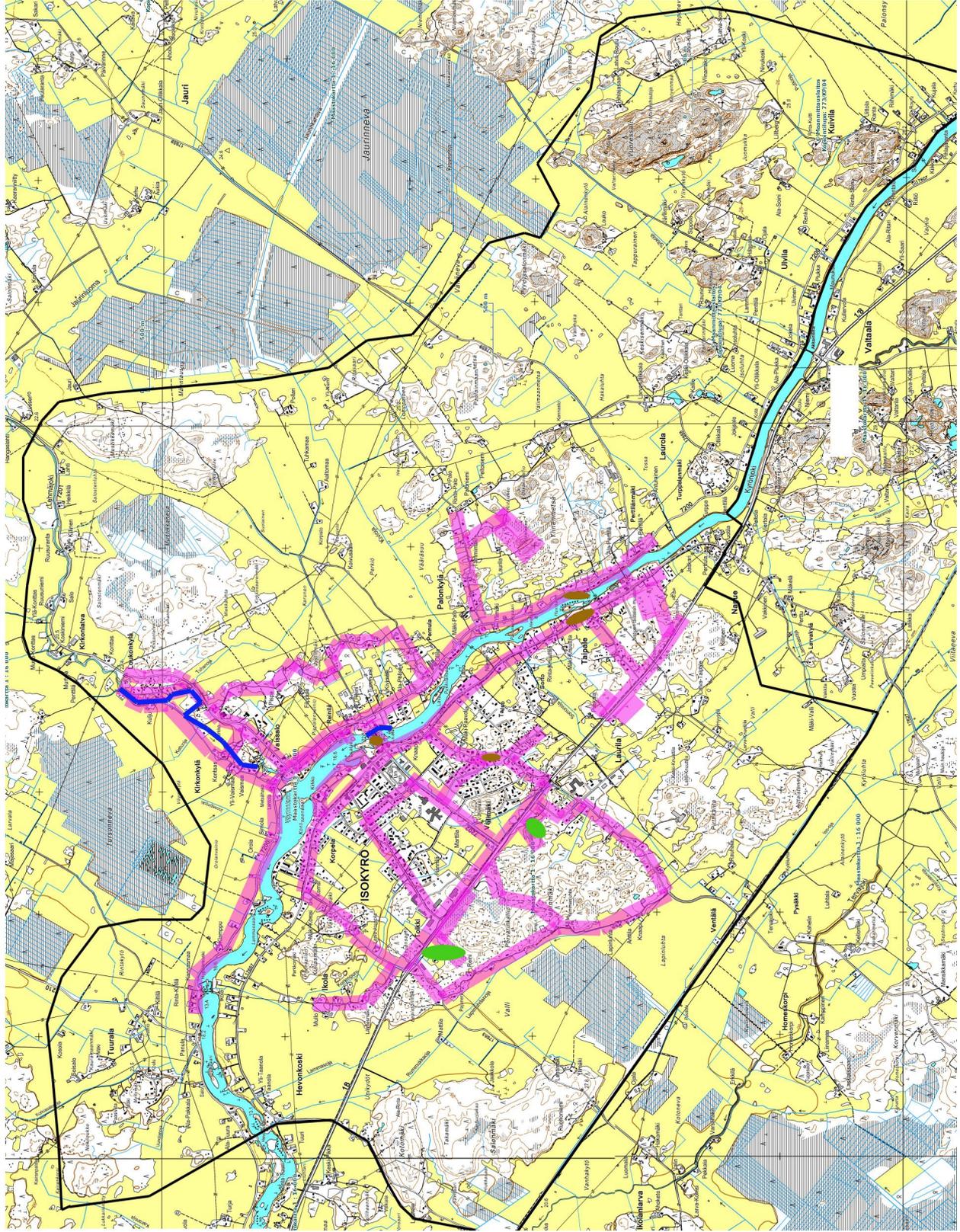
parimäärä on laskettu vain harvinaisista lajeista

	<u>havaittu parimäärä</u>	<u>elinympäristöt</u>	<u>uhanalaisuus</u>
sinisorsa	todennäköinen (Korpi 1999)	Kyrönjoki	
tavi	vähälukuinen	Vuoressalo	
telkkä	todennäköinen (Korpi 1999)	Kyrönjoki	
sinisuohaukka	1	Jaurinneva	VU
pyy	vähälukuinen	Vuoressalo	
fasaani	vähälukuinen		
ruisrääkkä	1	Talson ja Niemen välisellä rantapellolla	
töyhtöhyppä	yleinen		
liro	1	Jaurinneva	RT
rantasipi	vähälukuinen	Kyrönjoki	NT
kuovi	18		
taivaanvuohi	vähälukuinen		
kalalokki	4	Lammasaari, Vuoresalo	
kalatiira	1	Heinäsaari	
kesykyyhky	yleinen	mm. Akkaansillassa	
sepelkyyhky	yleinen		
tervapääsky	runsas	keskusta ja uusi kirkko	
palokärki	1	Kirkonlatvan Salostenmäen vanha metsä	
käpytikka	yleinen		
käenpiika	2	Loukonkylä ja Laurola	NT
kiuru	yleinen		
haarapääsky	yleinen		
räystäspääsky	yleinen	mm. Kirkonlatvan Koskiniemessä	
metsäkirvinen	yleinen		
västäräkki	yleinen		
rautiainen	yleinen		
punarinta	yleinen		
satakieli	1	Pappilansaari	
leppälintu	yleinen		
kivitasku	2	Ikola ja Ulvila	VU
pensastasku	vähälukuinen		
laulurastas	yleinen		
punakylkirastas	yleinen		
räkättirastas	yleinen		
mustarastas	vähälukuinen		
lehtokerttu	yleinen		
mustapääkerttu	9		
hernekerttu	yleinen		
pensaskerttu	1	Pappilan ranta	
ruokokerttunen	yleinen		
pajulintu	yleinen		
sirittäjä	1	Loukonkylän metsässä vanhalla kaatopaikalla	NT
tiltalti	vähälukuinen		
hippiäinen	vähälukuinen		
harmaasieppo	yleinen		
kirjosieppo	yleinen		
talitiainen	yleinen		
kuusitiainen	vähälukuinen		
sinitäinen	yleinen		
töyhtötiainen	vähälukuinen		
hömötiainen	yleinen		
pikkulepinkäinen	2	Paulainmaa ja Keskipenkki	
harakka	yleinen		
naakka	yleinen		
varis	yleinen		
varpunen	yleinen		
pikkularpunen	yleinen		
peippo	yleinen		
hemppo	1	vanha hautausmaa	
viherpeippo	yleinen		
vihervarpunen	vähälukuinen		
punatulkku	vähälukuinen		
punavarpunen	9	Tuurala, Pappilansaari, Huvisaari, Napue, Larva-Kauppila	NT
pajusirkku	yleinen		
keltasirkku	yleinen		

LIITE 2. LIITO-ORAVAN ASUTTAMAT METSIKÖT.

LIITE 3. LEPAKOILLE TÄRKEÄT ALUEET.

LIITE 4. VIITASAMMAKOKKARTTOITUS.

